

tede at samarbejde med FN, burde forsamlingen overveje en ophævelse af mandatet og iværksættelse af sanktioner eller andre tvangsmidler.

I forbindelse med de to FN-repræsentanters og to FN-embedsmænds besøg i Sydvestafrika opstod uenighed om en for Sydafrika fordelagtig fælleserklæring udsendt i Pretoria. Udvalgsformanden nægtede senere at have tiltrådt den. Denne episode blev under debatten på 17. samling stærkt udnyttet af Sydafrika, men uden af få nogen betydning, for den holdning, som forsamlingens flertal indtog.

Resolutioner.

4. udvalg vedtog en resolution, hvorved de „petitioners“, som havde afgivet erklæringer om deres kendskab til forhold i Sydvestafrika, fik opmærksomheden henledt på de to FN-repræsentanters beretning og FN's resolutioner vedrørende dette spørgsmål. Resolutionen vedtoges enstemmigt i udvalg og plenarforsamling.

En gruppe afro-asiatiske lande, i alt 45, forelagde et resolutionsudkast, som efter at være revideret gik ud på at bekræfte Sydvestafrikas ret til uafhængighed, at fordømme den sydafrikanske regerings manglende samarbejdsvilje, at anmode 17-magtsudvalget (nedsat på 15. samling i henhold til resolutionen om uafhængighed for koloniale områder) om at overtage det særlige Sydvestafrika-udvalgs opgaver, at anmode FN's generalsekretær om at tage de fornødne skridt til at etablere en effektiv FN-tilstedeværelse i Sydvestafrika, at opfordre den sydafrikanske regering indtrængende til at afstå fra tvangsforflytning af den indfødte befolkning, samt indtrængende at opfordre FN's medlemmer til at erindre sig bekymringen i FN vedrørende våbenleverancer til Sydafrika.

Et amerikansk ændringsforslag, hvorefter forsamlingen i stedet for at „fordømme“ skulle „dybt beklage“ Sydafrikas mangel på samarbejdsvilje blev forkastet. Danmark stemte for ændringsforslaget.

Resolutionen som helhed vedtoges af udvalget med 96 stemmer for, ingen imod, medens 1 (Portugal) undlod at stemme. I plenarforsamlingen skete vedtagelsen med

98 stemmer for, medens Portugal afstod. Sydafrika deltog ikke i afstemningerne.

Endelig vedtog udvalget af 21 lande fremsat forslag om at opløse Sydvestafrika-udvalget, hvilket skete i konsekvens af, at sagens behandling ved foranstående resolution blev lagt over til 17-magtskoloniudvalget, og forslaget var således i fuld overensstemmelse med ønsket om en rationalisering af plenarforsamlingens arbejde med kolonispørgsmål, Plenarforsamlingen tiltrådte resolutionen.

Debatten.

Den sydamerikanske udenrigsminister (Louw) henviste i sit indlæg til betydningen af det fælles Pretoriacommuniqué, hvoraf fremgik, at de to FN-udsendinge under deres 10-dages besøg i Sydvestafrika ikke havde set noget bevis for påstanden om, at Sydvestafrika var en trusel mod den internationale fred og sikkerhed, eller at der var tegn på militarisering af området eller udryddelse af befolkningen. De lande, der var imod Sydafrika, havde været interesseret i at lukke øjnene for dette.

I alt 50 delegationer deltog i debatten, som bl. a. drejede sig om, på hvilken måde FN kunne markere en „tilstedeværelse“ i Sydvestafrika. Den amerikanske repræsentant understregede betydningen af, at FN havde en solid juridisk basis for sine foranstaltninger og mente, at en form for tilstedeværelse, f. eks. under generalsekretærens auspicier, ville være et konstruktivt skridt.

En række afrikanske staters repræsentanter udtalte sig med særlig bekymring om apartheid-politikken i Sydvestafrika og meddelelserne om forøget militær oprustning i Sydafrika.

I anledning af Liberias og Ethiopiens klage til Den internationale Domstol drøftedes også de juridiske aspekter af sagen. Fra engelsk side udtaltes, at plenarforsamlingen ikke burde foruddiskontere domstolens afgørelse og tro, at den nødvendigvis ville svare til flertallets ønsker. Den sovjetiske repræsentant var tilhænger af, at plenarforsamlingen tilbagekaldte mandatet og tog øjeblikkelige skridt til at overdrage magten til det sydvestafrikanske folk. Såfremt Sydafrikas holdning gjorde det nødvendigt,